

naprava! Huda skušnja za katoliško prebivalstvo in Bog ve, če ne tudi za jude, ki so je v prvi vrsti krivi! — Državni proračun kaže še nekaj več prihodkov, kakor stroškov, vendar pa sodijo možje, katerim gre v tej reči vera, da je stvar narobe t. j. več je stroškov, kakor pa prihodkov, vendar pa vlada to zakriva, boječ se trpke graje, katero zasluži njeno gospodarstvo.

Vnanje države.

Rim. Veliko se piše v listih o pogovoru Sv. očeta v Rimu z nekim ruskim plemenitašem, posebno za to, ker pravijo Sv. oče, da je v sedanjih časih mir ljudem le na jeziku, sicer pa štrli vsa Evropa svetlih bajonetov, orodja za silno vojsko, katera ji ne izostane in ji more biti že stoji na pragu. Pogovor je brz ko ne izmisljen, toda kar se v njem trdi, je resnično.

Italijansko. Veselje, katero se je une dni kazalo v Rimu o 25letnici, odkar je Rim glavno mesto »rešene« Italije, je že potihnilo in ljudem se godi sedaj, kakor človeku v jutru po tem, ko se je bil na večer prenapil — narejenega vina.

Francosko. Sedanji predsednik republike, Faure, je vidno v rokah framasonov, kajti v svojih listih imajo za-nj hvale na cente in mož jo tudi zasluži po redu, saj se ogiblje katol. cerkev in podi iz ljudskih sol redovnice nič manj, kakor je bilo to v začetku hvaljene republiške vlade.

Nemško. V nemško cesarstvo škili ne malo naših žgečih Nemcev in hvalijo ga na vse moči. Nemci sami pa ne čutijo te sreče veliko, kajti trumoma se selijo v Ameriko in samo letos, v šestih mesecih, je nad 16.000 ljudij neslo svoja sila in kopita prek morja, v novi svet, da si poišče novo domovino.

Rusko. Ne samo v Ameriki, tudi na Ruskem so podjetni ljudje; tam misli nekaj takih skopati kanal z Baltiškega morja v Črno morje; za to pa bode treba najmanj do 200 milj. rubljev. — Če je nekaterim nemškimi listom verjeti, širi se na Ruskem kolera in se je bati, da jo dobimo tudi sosedje ruski. Bog nas je varuj!

Bolgarsko. Sin kneza Ferdinanda je bil katoliški krščen a govornica gre, da ga dá oče sedaj vpisati v razkolniško cerkev, ker je prebivalstvo razkolniško in neki tirja, da bodi tudi prihodnji vladar ud razkolniške cerkve. Mogoče je že, ali ne verjamemo se te govornice, ker je prežalostna.

Turško. Vlada dela sitnobe komisiji v Carigradu, ki se poteguje za uboge Armence, ker trpijo sila preganjanja od turskih uradov. Se ve, da to turska vlada taji ali vsaj zmanjšuje in nazadnje to neki naj ne skrbi druge vlade! Prazni izgovori!

Marokansko. Na meji so se sprijele čete Beni-Hallel in Uled-Tazzi in na obeh straneh jih je padlo nekaj. Uzrok teh pobojev med zamorci pa ni znan in tudi konca še jim ne vemo.

Kitajsko. Vlada je odstavila one uradnike, ki niso branili nemških misijonarjev v okraju Sz. Čvanskem, ko jih je pogansko ljudstvo napadlo in pomorilo.

Amerikansko. V severnih državah Amerike je bila letos obilna žetev in žita se bode lahko veliko izvozilo v dežele, v katerih ga primanjkuje. Kakor se kaže, tedaj ne bode cena žitu višja.

Za poduk in kratek čas.

Slovenci na narodopisni razstavi v zlati Pragi.

I.

V torek, dne 10. sept. odpeljal je nas Slovence vlak v Prago. Ker se je pre malo oglasilo udeležencev,

se je priklopilo nekoliko vozov navadnemu poštnemu vlaku. V nemškem Gradcu smo se že vsi Slovenci spoznali po slovenskih trarih. Vesela je bila družba, in zato hitro tekel čas med pogovori o raznih naših domačih razmerah in kako se bo nam godilo med brati Čehi. Ob 4. uri popoldan istega dne dospeli smo na Dunaj. Za dneva smo si ogledovali naše glavno mesto in zvečer se »Benetke na Dunaju«. To ti je življenje! Misliš si res, da gledaš stara poslopja beneška in da se voziš po kanalih beneških. Pevci, oblečeni po laško, pojó laške pesmi in na drugem mestu v laških priprostitih oblekah plešejo narodne laške plese, ljudstvo pa se drvi po ozkih ulicah, in se vozi v malih ladjah, čvrljaje med seboj ko vrabci v prosu, da skoro drug drugega ne razume. Dunajčan pač hoče imeti veselice in zabavo, in tu jo najde.

Ker je naš pot še daljši, zberemo se v jutro ob 6. uri vsi Slovenci na državnem kolodvoru, da se odvezemo med brate Čeha, kateri so nas oběročki pričakovali. In da je bilo res temu tako, smo se kmalu prepričali, ko smo se pripeljali na Moravsko. V Brnu, glavnem mestu Moravske, je nas pričakovala obilna množica, in baron Pražak, sin bivšega ministra, nas je pozdravil v lepi češki besedi. »Na zdar, Slovinci« in »živio Čehi« se je razlegalo po kolodvoru. Že smo se čutili domače in ne več ptujih, kakor po nemških krajih, kjer so nas nekako nezaupljivo pogledovali in rado vedno popraševali, videč na naših prsih slovenske trake, kdo in odkod da smo in kamo da gremo. »Iz Črne gore«, se je odsekal eden potovalcev, »sami montenegrinariji smo«. Tu jo imaš, saj ti ni nič zato, si je mislil.

Dalje ko se vozimo, prijazniše je bilo nam bratsko ljudstvo češko. Ogledovali smo si lepo obdelana polja in snažno bele hiše ob železnici in z zelenjem obrasle hribe in si mislili, da ne poje Čeh brez razloga tako rad lepo svojo pesem »Kje dom je? — in to je češka zemlja!« — Res Čehi so lahko ponosni na svojo zemljo, in da so tudi in se v njej čutijo svoje gospodarje in je ne prepuščajo ptujcem, kakor neki ponemčenci naši, plesnivi nemškutarji, kaže vse njihovo vedenje. Čutijo se Čeha in tudi kažejo, da so Slovani, da imajo brate Slovence, kar so pokazali posebno na postajah v Hocenu, Pardobicah, Kolínu, Češkem Brodu in naposled v »zlati matuški Pragi«. Razen zadnje postaje, kjer je bil vsak slovesen sprejeme godba, in govori prepovedano, zbralo je se ljudstva silna množica z godbo in raznimi društvi. Ne bom popisoval govorov, ne petja ocenjeval, niti pripovedoval, kako so nas obsipali s cvetjem in v Češkem Brodu pogostili z izvrstnim češkim pivom, temveč hitim, da povem, kako je bilo v Pragi.

Najsi je začelo silno deževati, vendar se je zvečer o prihodu vlaka na tisoče ljudstva zbralo na kolodvoru in na ulicah. Lepe kočije so nas čakale in med »na zdar« in »živio-klici« pripeljale v »Meštansko besedo«, gostilnico, kjer se zbirajo češki rodoljubi. Tu so nas pozdravili, tu se je govorilo o slovanski vzajemnosti in zahvaljevalo na lepem vsprejemu. Bile so razne napitnice, govornice od Slovencev in Čehov, kakor je že o takih prilikah navada. Tu je govoril Čeh o ljubezni češkega naroda do Slovencev, tam mu je zahvaljeval Slovenec za dokaze djanske ljubezni, posebno o zadnji nesreči po potresu v Ljubljani, kjer so bili Čehi prvi, ki so poslali Ljubljančanom zdatno denarno pomoč. Zvedevši program za drugi dan, namreč da pojedemo vsi skupaj na razstavišče in si ogledamo narodopisno razstavo, odpravimo se spat, svesti si, da nismo med ptujci, temveč med rodnimi brati Slovani, kjer veje isti duh in se glasi in govori našemu jeziku podoben jezik, katerega lahko razume izobražen Slovenec. —še.

Smešnica. Kakor je znano, popije vam se v nemških deželah veliko piva. V nekem mestu pa se jim je kedaj zazdelo, da se ga izpije preveč. Zato so si osnovali »društvo zmernih« t. j. taci, ki ne bodo piva pili čez pravo mero. Za predsednika si je društvo izvolilo mestnega zdravnika. »Dobro«, reče zdravnik, »jaz vzprejem volitvo, toda povem vam, da si ne dam vzeti svojih štirih litrov vsako večer.«

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so prišli v ponedeljek iz Pistyanskih kopelj, kamor so bili šli v začetku meseca septembra, krepit svojega zdravja, srečno nazaj v svojo prestolnico v Mariboru.

(Cesarjev god.) V petek, dne 4. oktobra je god Nj. Veličanstva svitlega cesarja Franca Jožefa I. in služijo mil. knez in škof ob 9. uri slovesno sv. mašo za blagor ljubljene vladarja v stolni in mestni cerkvi v Mariboru.

(Imenovanje.) Naš rojak, g. Karol Ljubec, c. kr. finančni svetnik v Gradcu, je imenovan častnim učiteljem drž. računstva na c. kr. vseučilišču v Gradcu.

(Potrjenje.) Svetli cesar je potrdil izvolitev Jož. Hanzeliča, posestnika pri Ormožu, za namestnika okr. načelnika v Ormožu.

(Državni in deželni poslanec) gospod Miha Vošnjak je poročal v nedeljo v Šoštanj u delovanju svojem in slov. poslancev v državnem in deželnem zboru. Volilci so prišli v izdatnem številu k shodu in so z veseljem vsprejeli njegovo jasno in temeljito poročilo ter mu izrekli popolno svoje zaupanje.

(Zastonj!) »Marburgarica« se dnes širokousti nad neko izjavo našega uredništva v neki zadevi. Naj se pa vtolaži; ko bi to bašbe v poštnih ulicah ne bilo že tako staro, radi bi jo poučili, da se širokoustenje prav njej nič kaj ne podaje. Pri njenih letih bilo bi baš vsako poučevanje bob v steno!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) v Ljutomeru priredi dne 6. oktobra 1895 veselico v Strožji vesi pri g. J. Miheliču s sledečim vspevom: Pozdrav predsednika. Govora o važnosti podružnic sv. Cirila in Metoda ter o šoli. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Vabilo k veselici), katero priredi mariborsko »delavsko bralno in pevsko društvo« dne 6. oktobra t. l. v velike, dvorani hotela »Nadvojvoda Ivana«. Vspevom: 1. Po pozdravu gostov bode gledališka igra 2. Županova Micika. 3. Domovini, mešani zbor. 4. Kvišku bratje, moški zbor. 5. Deklamacija. 6. Slovo od lastovke, mešani zbor. 7. Luni, moški zbor. 8. V noči, četvero-spev. Prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr., rodbina 50 kr., gg. udje so vstopnine prosti. Čisti prebitok veselice namenjen je za društvene potrebe, glede česar se prostovoljna preplačila hvaležno sprejemajo. Opomba. Vse gospode prijatelje domače cerkvene glasbe opozarjamo sosebno na istodnevno društveno sv. mašo z mešanim zborom v tukajšnji cerkvi sv. Alojzija dopoldne ob 10. uri. Odbor.

(Povozil) je nek voznik v Mariboru, na koroški cesti, 3letnega otroka Harba, in ker je bil voznik, ne pri konjih, ampak za vozom, mora sedaj pred sodnijo, pa brž tudi zanikarna mati.

(Obsodba.) Pri porotni sodbi v Celju sta dobila dne 26. septembra dva »delaveca« Ant. Šantel in Alojzij Topličan, prvi 18, drugi pa 10 mesecev ječe, oba zavoljo motenja javnega miru in oskrunjenja verskih naprav. Ubogo ljudstvo, ki zapade brezvestnim ščuarjem!

(Volilni shod) pri Sv. Juriju v Slov. goricah zadnje nedeljo je bil sijajen dokaz, da imajo naši državni, oziroma deželni poslanci Fr. Robič, dr. Gregorec in dr. Radač popolno zaupanje svojih volilcev v Slov. goricah. Več v prihodnjem listu.

(Služba okrajnega zdravnika) za živino je razpisana po deželnem odboru v Gradcu za Konjice. Stalne plače je 600 gld. in dobi se začasno in na prošnjo do dne 20. oktobra.

(Toplo leto) imeli smo letos tako, da ga od leta 1723 ljudje niso bili imeli. O našem letu se torej lahko reče, da enacega ne pomnijo tudi najstarejši ljudje.

(Nestrpnost.) »Marburger Zeitung« piše rada o Slovencih s kolom. V svojem zadnjem listu pa pripoveduje, da je nek fanté pri Lipnici vrgel kamen ali ka-li v vlak. Strašna ti je to, pravi, zarobljenost od Slovence! Čudno je le, da pusti v tem Slovence še pri Lipnici, ko že od Šentilja v Slov. goricah naprej sicer ni več tal za Slovence!

(Sejem.) V soboto je bilo v Mariboru prav živo na sejmišču. Bilo je 389 vreč zita, 68 voz krompirja, 25 voz čebula in 21 sala in svinjsčine. Perjadi je bilo 700 parov in svinj 685; cena je bila visoka, zlasti pri svinjnjah, manj pa pri žitu in perjadi.

(Kolesarjev) ali biciklistov šteje se na Dunaju že 10.000 mož. Ako izide vladi po volji, bode pa jim plačevati davek v prihodnje. Morebiti se potlej skrči njih število, skode brž iz tega za državo ne bode!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: dr. Jožef Pajek, korar stolne cerkve v Mariboru, 20 fl., Jožef Herzič, prost na Ptuj, Lavrencij Herg, stolni dekan v Mariboru in dr. J. Weingerl, zdravnik v Gradcu, po 5 fl., dr. U. Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, in Mart. Ulénik, kaplan v Grižah, po 3 fl.; Friderik Repolusk, kaplan v Lučah, 2 in J. Rojnik, računski uradnik pri c. kr. namestnji v Gradcu in neimenovanec v Mariboru po 1 goldinarju.

(Dober spanec.) V okraju Zabrežje v Sosnici spi že neko 20 let staro dekle stiri tedne, ne da bi se prebudilo. Živijo jo umetno po cevéh.

(Nesreča na železnici.) V Viveru (Amerika) se je most pod vlakom podrl. Petintrideset vagonov je padlo v vodo, mnogo ljudij je utonilo.

(Razposajenost) dečkov v ljudskih šolah v Mariboru preseda že tudi gospodi pri »Marburgarici« in nek poročevalec kliče v tem listu že redarje na pomoč. Eno pa še tu manjka, to namreč, da so ti dečaki slovenski, ali potem pač Maribor ni več čisto nemško mesto! Zato ne pové nič o njih narodnosti.

(Ljudski shod) sklicé Slovensko društvo v Slovenjem Gradcu v nedeljo 13. oktobra t. l. popoldne ob 3. uri v prostorih okrajne hranilnice. Govorili bodo gospodje poslanec Fr. Robič, č. g. Rozman in dr. Gregorec. Nameravani ljudski shod v Trbovljah se odloži na nedoločen čas.

(»Centralna posojilnica slovenska«) je imela meseca septembra, t. j. v prvem mesecu svojega poslovanja 1461 gld. 23 kr. dohodkov in 1131 gld. 21 kr. izdatkov, torej 2592 gld. prometa. — »Iz malega raste veliko«.

(Okrajna posojilnica) v Ljutomeru uraduje od dne 1. oktobra 1895 naprej vsaki torek in vsaki petek v svojih prostorijah.

(Zavarovalnica.) Vzajemna zavarovalnica v Gradcu ne terja, kakor se krivo trosi v svet, večjih premij zavoljo velike škode, katero ima vsled požarov v Brežah in Porečah na Koroškem; pač pa bodo premije vsled sklepa obč. zbora dne 6. maja t. l. še za 10% nižje leta 1896. Tako nam poroča ravnateljstvo te zavarovalnice.